

**DIE MILITÊRE BETROKKENHEID VAN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA IN
SUB-SAHARA AFRIKA: 1993 – 2001**

Abel Jacobus Esterhuyse

**Aangebied ter gedeeltelike voltooiing van die vereistes vir die graad Magister in
Veiligheidstudies, in die Fakulteit Geesteswetenskappe aan Universiteit van
Pretoria.**

2003

Dankbetuiging

Ek is dank verskuldig aan my akademiese mentors, prof Kobus Kotze, dr Deon Visser en mnr Johan Burger, vir die belangstelling in die Krygswetenskappe wat hulle gekweek het. My dank aan prof Hough, my studieleier, vir sy geduld, advies en kennis. Hierdie studie sou egter nie moontlik gewees het sonder die aanmoediging van my ouers en die onderskraging van my Skepper nie. Ek dra dit graag op aan my vrou Lizl, 'n pilaar van liefde, hoop en ondersteuning.

Abel Esterhuyse

Saldanha

2003

INHOUDSOPGAWE

Bladsy

Inleiding	1
1. Agtergrond	1
2. Probleemstelling.....	2
3. Doel van studie	3
4. Stellings.....	3
5. Metodologie.....	4
6. Bronne.....	5
7. Hoofstukitleg	6
8. Verwysings.....	6
Hoofstuk 1	8
Veiligheid en militêre betrokkenheid in die post-Koue Oorlog-era: 'n konseptuele raamwerk	
1. Inleiding.....	8
2. Veiligheid as begrip.....	9
3. Die veranderde aard van veiligheid in die post-Koue Oorlog-era.	11
3.1 Nuwe denke rakende veiligheid.....	11
3.2 Faktore wat die veranderende aard van veiligheid bepaal	13
3.3 Derde Wêreldveiligheid: 'n alternatiewe benadering tot veiligheid	14
4. Nuwe veiligheidsbedreigings en die wyses waarop state dit oorhoofs hanteer.	18
5. Die belang van die militêre dimensie van veiligheid in die post-Koue Oorlog-era	20
6. Militêre betrokkenheid: 'n omskrywing	21
6.1 Die nut van militêre mag in die post-Koue Oorlog-era.....	21
6.2 Aard en omvang van militêre betrokkenheid	23
6.3 Militêre betrokkenheid en militêre intervensie	26
6.4 Militêre betrokkenheid by Derde Wêreldstate.....	27
7. Samevatting	28
8. Verwysings.....	29

Hoofstuk 2

32

Post-Koue Oorlog-veiligheid in Sub-Sahara Afrika

1. Inleiding.....	32
2. Sub-Sahara Afrika: die aard van die veiligheidsomgewing	32
2.1 Koue en Post-Koue Oorlog veiligheid in Sub-Sahara Afrika	33
2.2 Die nie-militêre dimensie van veiligheid in sub-Sahara Afrika na die Koue Oorlog.....	35
2.3 Die militêre dimensie van veiligheid in sub-Sahara Afrika na die Koue Oorlog.....	38
3. Gewapende konflik: die primêre bedreiging vir veiligheid in sub-Sahara Afrika	39
3.1 Die oorsprong van gewapende konflik in sub-Sahara Afrika.....	39
3.2 Die aard van gewapende konflik in sub-Sahara Afrika.....	42
3.3 Die impak en gevolge van gewapende konflik op die veiligheidsituasie in sub-Sahara Afrika.....	43
4. Die rol van eksterne moondhede by veiligheid in sub-Sahara Afrika.....	45
4.1 Die Koue Oorlog-tydperk.....	45
4.2 Die post-Koue Oorlog-tydperk.....	46
5. Samevatting.....	47
9. Verwysings.....	48

Hoofstuk 3

52

Militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika: die VSA se belange, beleid en strategie

1. Inleiding.....	52
2. Faktore wat histories of tradisioneel die VSA se belange, beleid en strategie met betrekking tot sub-Sahara Afrika onderlê.....	52
2.1 Die gebrek aan 'n binnelandse ondersteuningsbasis vir die VSA se betrokkenheid in sub-Sahara Afrika.....	53
2.2 Die VSA se burokratiese hantering van sub-Sahara Afrika.....	55
2.3 Die VSA se benadering tot sub-Sahara Afrika tydens die Koue Oorlog	56
3. Die VSA se belange in sub-Sahara Afrika tydens die Clinton-era	57
3.1 Die grondslae van die VSA se belange in sub-Sahara Afrika	57
3.2 Die VSA se ekonomiese belange in sub-Sahara Afrika	59
3.3 Die VSA se sosio-politieke belange in sub-Sahara Afrika	59

3.4 Die VSA se militêre en strategiese belange in sub-Sahara Afrika.....	60
4. Die VSA se beleid teenoor sub-Sahara Afrika tydens die Clinton-era	61
4.1 Die grondslae van die Clinton-administrasie se beleid jeens sub-Sahara Afrika	62
4.2 Die Clinton-administrasie se beleidsdoelwitte in sub-Sahara Afrika.....	63
5. Die VSA se strategie teenoor sub-Sahara Afrika met spesifieke verwysing na die veiligheidstrategie.....	65
6. Die rol van militêre mag in die uitvoering van die VSA se strategie in sub-Sahara Afrika	67
7. Samevatting	68
8. Verwysings.....	69

Hoofstuk 4

73

Die aard en omvang van die VSA se militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika: 1993 – 2001.

1. Inleiding.....	73
2. Die operasionalisering van die VSA se beleid en strategie met betrekking tot militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika	74
2.1 Die VSA se benadering tot militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika	74
2.2 Die oogmerke en middele van die VSA se militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika	75
3. Organisatoriese oorwegings vir die VSA se militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika	78
4. Die VSA se programme vir militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika.....	80
4.1 "African Crisis Response Initiative": Die vlagskip van die VSA se militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika	80
4.2 "African Center for Strategic Studies": Die VSA se primêre beïnvloedingsmiddel	84
4.3 Militêre opleiding, oefeninge en operasies deur die VSA-weermag in sub-Sahara Afrika	86
4.3.1 Die VSA se betrokkenheid by militêre opleiding in sub-Sahara Afrika.....	87
4.3.2 Die VSA se betrokkenheid by militêre oefeninge in sub-Sahara Afrika	88
4.3.3 Die VSA se betrokkenheid by militêre operasies in sub-Sahara Afrika	89
5. Samevatting	91
6. Verwysings.....	92

Hoofstuk 5	96
Waardeskating	
1. Opsomming van die VSA se militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika tydens die Clinton-era.....	96
2. Toets van die aannames wat die studie onderlê.....	97
2.1 Die VSA se gebrek aan belange in sub-Sahara Afrika.....	97
2.2 Die VSA se onwilligheid om militêr in SSA op te tree.....	98
2.3 Die bemagtiging van weermagte in sub-Sahara Afrika deur die VSA se militêre betrokkenheid	99
3. Evaluering van diie VSA se militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika	101
4. Die VSA se toekomstige militêre betrokkenheid in sub-Sahara Afrika.....	101
5. Verwysings.....	103
Opsomming	104
Bronnelys	107